

MOTTATT
10 DES. 2014

Vannregionmyndigheten for Vannregion Glomma
Østfold Fylkeskommune
1702 SARPSBORG
Postboks 220

Hias IKS
Vangsvegen 143
Postboks 4065
2306 Hamar
Tlf: 62 54 37 00
Epost: post@hias.no
www.hias.no

Bank: 1822 21 78432
Org.nr: NO 947 293 265 MVA

Deres ref.

Vår ref./Arkivkode
OS/ 2011000161 /2014004347

Saksbehandler
Morten Finborud
Ove Sander
Direkte tlf: 481 18 101
ove.sander@hias.no

Dato
09.12.2014

REGIONAL PLAN FOR VANNFORVALTNING OG REGIONALT TILTAKSPROGRAM FOR VANNREGION GLOMMA - HØRINGSUTTALELSE

Hias IKS er et interkommunalt selskap som har ansvar for vann, avløp og renvasjon for eierkommunene Hamar, Løten, Ringsaker og Stange. Avløpsrensingen fra Hias har Mjøsa som resipient og vannforsyningen fra Hias har Mjøsa som drikkevannskilde.

Det synes å være gjennomført et grundig planarbeid som det er tidkrevende å sette seg inn i. Derfor blir høringsuttalelsen svært overordnet. I uttalelsen refereres til spørsmålene som vannregionmyndigheten spesielt ønsker svar på.

Er forslaget til forvaltningsplan og tiltaksprogram tydelig på hva som er hovedutfordringene for vannregionen fremover?

Hovedutfordringene fremgår klart i forvaltningsplanens kap. 4.2. Likevel mener vi den grafiske fremstillingen av hovedutfordringene i fig. 4-2 som viser antall vannområder som har oppgitt påvirkningen som en hovedutfordring kanskje kunne suppleres med et diagram som tar hensyn til at vannområdene er svært ulike.

Er miljømålene tydelige, spesielt med fokus på unntak og utsettelse?

Miljømålene synes tydelige – også med fokus på unntak og utsettelse. Vi har ikke grunnlag for å vurdere om unntak og utsettelse er tilstrekkelig underbygget.

-sammen om et bedre miljø

Gir forslaget til forvaltningsplan og tiltaksprogram et godt grunnlag for å foreta prioriteringer og avveininger for sektormyndigheter og kommuner?

Regionalt tiltaksprogram kapittel 3.1 Grunnlag for prioritering av tiltak.

3.1.1 Vesentlige vannforvaltningsspørsmål.

Biotilgjengeligheten av fosfor oppgis her som et viktig grunnlag for prioriteringen av avbøtende tiltak innenfor eutrofieringsproblematikken. Følgende tilgjengelighet oppgis:

90% for spredt avløp

60% for kommunalt avløp og

30 % fra landbruket.

Dette kan synes litt vel skjematisk og nyanseres da også litt i tiltaksplanens tabell 5-2 – delvis med andre tall:

80% for spredt avløp

60% for kommunalt avløp ved lekkasje og overløp på tilførselssystem

30% for kommunale renseanlegg

23 % fra landbruket.

Etter behandling i renseanlegg vil biotilgjengeligheten være avhengig av renseprosessen og spesielt bruken av kjemikalier. Kommunalt avløp er også kilde for fosfor gjennom disponeringen av uttatt slam i renseprosessene. Her vil også biotilgjengeligheten være avhengig av prosesser for avløpsrensing og slambehandling.

Fra landbruket vil biotilgjengeligheten av fosfor være avhengig av om det benyttes naturgjødsel eller kunstgjødsel.

Vel så viktig som prosent biotilgjengelighet av fosfor er mengde fosfor som det beregnes prosent av.

Da er det spørsmålet på hvilket grunnlag de fleste vannområder peker på spredt avløp, kommunalt avløp og avrenning fra jordbruk som hovedutfordringer i tillegg til forurensing /miljøgifter.

Kostnader og effekt er viktig for prioriteringen. Denne vurderingen er bare delvis gjennomført. Fig 5.2 viser at innen eutrofiering er andelen med tallfestet kostnad, men uten vurdering av effekt rundt 30 %. På omtrent tilsvarende andel er det vurdert kostnad (høy, middels og lav) samt effekt. Dette grunnlaget bør utvides før en endelig prioritering.

Er forslaget til forvaltningsplan og tiltaksprogram tydelig med hensyn på hvordan dokumentene vil bli brukt videre i forvaltningene av vann og vannmiljø?

Det er viktig at prioriteringer skjer på grunnlag av kostnader i forhold til effekt og ikke bare i forhold til hvor det er enklest å få dekket kostnadene. I tiltaksprogrammets kap. 1.2 pekes det på at *der kostnadene tilknyttet avløp er urettmessig høye for kommunene bør det diskuteres på et overordnet politisk nivå om det kan være hensiktsmessig at staten på en eller annen måte bidrar økonomisk.* Denne terskelen bør ikke være for høy.

I den forbindelse kan man undre seg over at statlig finansiering av kalking som tiltak i forsurede vannforekomster nå er stoppet

Er koplingen mellom miljømål og øvrige samfunns mål godt ivaretatt og synliggjort i forslaget til forvaltningsplan og tiltaksprogram?

Rapportene har et klart fokus på miljømål. Gjennom dette ivaretas andre samfunns mål delvis. Likevel mener vi at rapportene burde synliggjøre øvrige samfunns mål bedre og spesielt bruken av overflatevann som drikkevannskilder.

Med hilsen
Hias IKS

Morten Finborud
Adm. Dir.

Ove Sander
seniorrådgiver